

СТАНОВИЩЕ

От

Проф. д-р Веселка Дулева, дм

Началник Отдел "Храни и хранене"

Национален център по общественото здраве и анализи

ОТНОСНО: дисертационен труд на тема „Микронутриентна суплементация при пациенти с диабет тип II на лечение с метформин“ за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Хигиена“ /трудова, комунална, училищна, радиационна и др./, на д-р Иван Георгиев Енев, докторант в Медицински университет – Варна.

Със Заповед № Р-109-171/28.03.2025 на Ректора на Медицински университет – Варна и на основание Протокол №1/10.04.2025 съм определена за член на Научното жури за изготвяне на становище по дисертационен труд на тема „Микронутриентна суплементация при пациенти с диабет тип II на лечение с метформин“ за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ по област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Хигиена“ /трудова, комунална, училищна, радиационна и др./, на д-р Иван Георгиев Енев, докторант в Медицински университет – Варна.

Д-р Иван Георгиев Енев е докторант в редовна форма на обучение от 2020 г. в Медицински университет-Варна с научен ръководител Проф. Дарина Найденова Христова, дм. Отчислен е с право на защита.

Д-р Енев е завършил Медицина във Висш медицински институт-София през 1992 год. От 1992 год. до 2000 год. е педиатър в Окръжна болница, гр. Враца. От 2000 год. до 2020 год. е общопрактикуващ лекар и педиатър в ЕТ Доктор Иван Енев. От 1997 год. до 2011 год. е преподавател по клинично хомеопатия след обучение в CEDH-Франция, Център за обучение и развитие на хомеопатията, България. От 2011 год. до момента е координатор педагогически дейности в Център по клинична хомеопатия.

От 1998 год. е с придобита специалност Педиатрия, от 2002 до 2005 год. специализира Обща медицина. От 2019 год. д-р Енев е специализант оп Хранене и диететика в МУ- Варна, а от 2020 е редовен докторант в МУ- Варна.

Провел е специализация по хомеопатия от 1993 до 1995 год. в London College of Classical Homeopathy, а от 1995 год. до 1999 год. е специализирал клинична хомеопатия.

Член е на Български лекарски съюз, на Национално сдружение на общопрактикуващите лекари в България, на Българската педиатрична асоциация на Управителния съвет на Национална асоциация по практическа диететика и интегративна медицина, Председател е на Българска медицинска хомеопатична асоциация, Член е на Управителния съвет на сдружението на общопрактикуващите

лекари в гр. Враца, Член е на управителния съвет на Асоциацията на лекарите-хомеопати в България.

Владее, руски, френски и английски езици.

Темата на представения за становище дисертационен труд „Микронутриентна суплементация при пациенти с диабет тип II на лечение с метформин” е актуална и практически значима.

Захарният диабет (ЗД) е метаболитно социално значимо заболяване, като в България от захарен диабет боледуват около 9% от населението, или около 500 000 пациенти. Огромната част от тях (около 90%) са със ЗД2. Проучванията намират връзка между неадекватния витаминен внос, гликемичния контрол и прогресията на ЗД2. Хранителният статус на пациентите със ЗД2 и нивата на мастно- и водноразтворимите витамини са неизследвани. Метформин остава „златен стандарт“ като средство на първи избор за моно- и комбинирана терапия, вкл. с инсулин, при пациентите със ЗД2. Хроничното лечение с метформин може да индуцира дефицит на витамин В12 и фолиева киселина. При захарен диабет тип 2 са описани и редица други дефицити на микронутриенти – витамин D, магнезий, витамин К, които оказват влияние на метаболитния контрол на заболяването. В България няма целенасочени и всеобхватни изследвания върху микронутриентния статус при ЗД2 и изобщо при това хронично заболяване, особено през последните години. Заместването на недостига на необходими микронутриенти остава встрани от консенсусите за лечение на ЗД2. Световните литературни данни за честотата на редица микронутриентни дефицити специално в групата пациенти, които провеждат лечение с метформин са противоречиви, а в България такива системни изследвания липсват. Към момента няма общоприет модел на суплементация при пациенти със ЗД2 в световен мащаб – нито по отношение на търсенето и диагностицирането на евентуални микронутриентни дефицити, нито по отношение на типа суплементацията – дали да бъде с монокомпонентни или с поликомпонентни съставки.

Дисертационният труд съдържа 163 страници и е онагледен с 30 таблици, 15 фигури и 9 приложения.

Библиографската справка включва 315 източници, от които 4 са на кирилица и 311 на латиница.

Публикациите във връзка с дисертационния труд са 3 броя, представени са 4 участия в национални форуми.

Литературният обзор показва добро владение на проблема и материала от д-р Иван Георгиев Енев, проблематиката в областта е представена цялостно и компетентно и аргументира избора на използваните методи в научните и методични разработки на дисертанта.

Адекватно е определена основната цел на дисертационния труд – да се установи микронутриентния статус на амбулаторни пациенти със ЗД2, провеждащи лечение с метформин като монотерапия, да се разкрият особеностите на хранителните им навици и необходимостта от суплементация.

Формулираните 7 задачи дават възможност да се постигне поставената цел.

Представена изчерпателно е методиката на проучването. Използвани са следните

методи: Клиничен преглед; Лабораторни методи: Пълна кръвна картина; Оценка на хранителен статус; Анкетен метод. В периода от 20.03.2021 г. до 26.03.2024 г. е проведено проспективно, отворено проучване, обхващащо пациенти с поставена диагноза захарен диабет тип 2 на лечение с метформин и диета. Обект на проучването са 48 пациенти на възраст над 18 години, боледуващи от ЗД2. Проучването е проспективно, отворено (без заслепяване) и експериментално, без контролна група (single-arm). Статистическите анализи са проведени с jamovi версия 2.6.

Резултатите са представени, онагледени и обсъдени адекватно и компетентно. Въз основа на направения анализ на получените резултати са формулирани 10 извода, които са в съответствие с поставените задачи.

Проличава задълбоченото познаване на проблема от кандидата, което позволява да се формират и съответни препоръки за пациентите.

Дисертационния труд е с научни приноси с оригинален характер и с потвърдителен и приложен характер, което позволява да бъдат насочени бъдещи дейности на общопрактикуващи лекари и ендокринолози за определяне на микронутриентните дефицити при пациенти със ЗД2 и как да се коригират чрез суплементиране установените дефицити.

Авторефератът представя основните резултати и изводи от проучването и съответства на дисертационния труд.

В заключение: Темата на дисертационния труд е актуална, научно-обоснована и дисертабилна. Основната цел и задачите са формулирани ясно и в съответствие с темата. Резултатите са с оригинален характер и с определена практическа приложимост. Приносите дават възможност за практически решения на актуални проблеми при пациенти със ЗД2 на лечение с метформин.

Базирайки се на гореизложеното изразявам положителна оценка на представения ми за становище дисертационен труд и убедено считам, че научното жури може да оцени положително разработката и да подкрепи присъждането на образователна и научна степен „Доктор” по област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Хигиена“ /трудова, комунална, училищна, радиационна и др./ на д-р Иван Георгиев Енев, докторант в Медицински университет – Варна..

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

07.05.2025 год.

Проф. д-р Веселка Дулева, дм: